
Ateneu Barcelonès

**TERTÚLIA DITIRÀMBICA sobre
TEMES HUMANS**

**FILOSOFIA CASUAL
a partir de PEL·LÍCULES,
GRAFISMES o DISPARADORS
ESTRANYS**

TEMA 14.- I SI FÈIEM LLUIR AL SOL EL NOSTRE "IDIOTA INTERIOR"?

De la mà de Lars von Trier "Idioterne"
(1998)

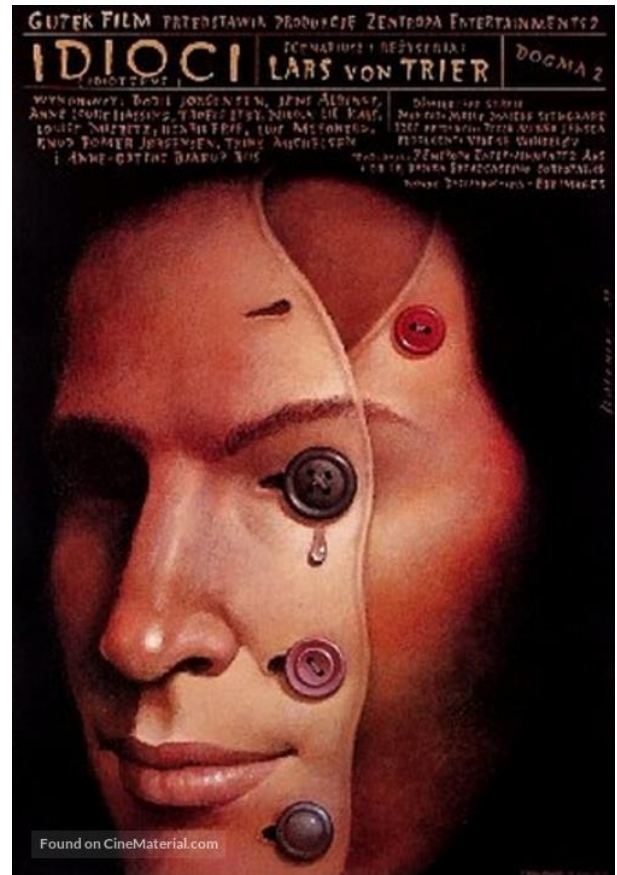
Xavier Cabús

ATENCIÓ: La pel·lícula es pot veure el dia de la tertúlia, in situ immediatament abans, o també a casa:

https://www.google.com/search?q=idioterne+on+veure&sca_esv=505cd796ddbc4cac&biw=1745&bih=835&sxsrf=ADLYWIJM6g20ijbDefzuiF4fUM45uvUyLw%3A1737071005230&ei=nZmJZ67aDYWIxc8PzKHmAo&ved=0ahUKewjunN3htfuKAxUFRPEDHczQEaMQ4dUDCA8&uact=5&oq=idioterne+on+veure&gs_l=pg=Exnd3Mtd2l6LXNlcnAiEmlkaW90ZXJuZSBvbiB2ZXVyZTlFECEYoAEyBRAhGKABSPiiUjwJWKEWcAF4AJABAjBjAGgAeAGqEDMi42uAEDyAEA-AEBmAIJoAKKB8ICCRAAGLADGBMYHSICCAAGIAEGLADGKIEwglGEAYFhgewgIIEAAYgAQYogTCAgcQIRigARgKmAMAIAYBkAYDkgcDMI430AfHHg&scient=gws-wiz-serp

Si s'opta per veure-la a casa, llavors cal avisar que arribareu a la tertúlia a les 20:00, que és el temps que ha de durar la projecció des de les 18:00.

Igualment, si hi ha quorum, podem anar a sopar junts acabada la tertúlia, a partir de les 21:00. Els que hi estigueu interessats, digueu-m'ho, per així reservar taula en el propi Ateneu.

El focus d'interès de la tertúlia serà posar de manifest com els idiotes —disculpeu: els “discapacitats psíquics”, volia dir—, des de la seva manca de prejudicis i, doncs, de repressió interioritzada, ens poden posar contra les cordes les còmodes posicions consensuals sobre el que es considera políticament correcte.

Ja Foucault —*Història de la bogeria a l'edat clàssica*— va posar de manifest com la bogeria i l'oligofrènia eren, a més de condicions mèdiques, també construccions culturals i socials, només recentment medicalitzades i estigmatitzades, perquè a l'Edat Mitjana la gent d'aquesta condició era vista com propera a allò sagrat —o a allò demoníac—, però en tot cas gent portadora d'un missatge esotèric.

La nostra reflexió encetarà de la mà de *Els idiots* —*Idioterne*, 1998—, pel·lícula del realitzador Lars von Trier —*Europa, Dogville, Melancholia*.

<https://www.filmaffinity.com/es/name-movies.php?name-id=331877641&role-cat=none&orderby=date-desc&v=list&p=1>

Adscrit al manifest programàtic “Dogma 95”, amb un grup de realitzadors danesos, on s’hi postula, entre altres coses: *La meva fi suprema serà fer que la veritat surti dels meus personatges i del quadre de l'acció*, von Trier filma sense música, sense il·luminació artificial, sense decorats i càmera en mà. *Cinéma vérité*.

En aquest marc, els subjectes d'aquest film són un grup d'actors que, dirigits des d'aquesta filosofia, proven de subvertir situacions, càmera en mà, bo i qüestionant els valors burgesos d'Occident —els nostres valors—, a la recerca del seu “idiota interior”, alliberant-se de les seves inhibicions i comportant-se en públic com si patissin un retard mental, generant la incomoditat, i fins i tot el pànic, entre els involuntaris ciutadans involucrats en la ficció, i aconseguint provocar d'aquesta manera una reacció

crítica en l'espectador respecte de tot el que es considera políticament correcte.

És així com es posen en qüestió les normes d'urbanitat, la propietat privada, la família, la intimitat, les relacions sexuals i, naturalment, la idiòcia en el seu sentit etimològic —“idiota” ve del grec clàssic “idios” (un mateix), i prové de la idea que un idiota és aquell que no es capaç d'interessar-se per la cosa pública, que viu reclòs dins de sí i dels seus interessos i prejudicis privats.

Tot això a banda de l'autèntica deficiència psíquica —els actors apareixen al costat d'oligofrènics reals, normalitzant un fet que existeix, però que sovint s'amaga, malgrat els seus valors ocults —vegeu sinó la deliciosa pel·lícula espanyola *Campeones*, de Javier Fesser.

No és una proposta que pugui deixar indiferent ningú.

La idea és comentar-ne, lliurement, totes les implicacions, bo i posant de manifest algunes de les castracions socialment imposades i deixant, si escau, lliure el nostre propi idiota.

Val a dir, fent divertida la tertúlia, i fructífera, perquè hem vingut a jugar.